

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา Information Systems Management for Educational Institutions

ชานนท์ ศุภเลิศ และนันทิยา น้อยจันทร์
นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
E-Mail: chanonsuphalert@gmail.com

บทคัดย่อ

การบริหารสารสนเทศในสถานศึกษานั้น มีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดเล็กในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนส่วนใหญ่ คำนึงถึงประโยชน์ของสารสนเทศช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนากระบวนการบริหารในด้านต่างๆและการปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตรงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนแม้ว่าบางครั้งจะประสบปัญหาเรื่องอุปกรณ์ทุนสนับสนุนในการดำเนินงานงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการบริหารระบบสารสนเทศโดยตรงแต่ทุกฝ่ายมีความพยายามที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อต้องการนำความรู้ที่นำมาพัฒนาระบบสารสนเทศโรงเรียนให้เกิดความสมบูรณ์และเป็นเครื่องที่จะใช้ในการพัฒนาโรงเรียนอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการต่อไป

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศ, การบริหาร, สถานศึกษา

Abstract

Information management in the institution. Both schools are large. Medium and small in the management of information systems, most schools take into account the benefits of information, enabling school administrators to develop management processes in various areas and to perform their tasks in accordance with their objectives. Meet the goals effectively. And consistent with the needs of the school Although sometimes it is a device issue. Funding support Budget and personnel who are knowledgeable and competent in the management of information systems. But every department has tried to learn more knowledge to bring the knowledge to develop the school information system to complete. This will be used to develop the school, which will lead to further management.

Keywords: Information Systems, Management, Educational Institutions

บทนำ

ระบบสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่จำเป็นอย่างยิ่งผู้ใดได้รับข้อมูลระบบสารสนเทศที่ถูกต้องรวดเร็วจะเป็นผู้ได้เปรียบเพราะสามารถใช้สารสนเทศเหล่านั้นในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว ดังนั้น

ข้อมูลสารสนเทศมีความสำคัญต่อการตัดสินใจการศึกษาที่ต้องกำหนดนโยบายต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง มีคุณภาพทันสมัยช่วยให้การวางแผนการบริหารงาน การตัดสินใจดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพในทางตรงกันข้ามหน่วยงานใดไม่มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานก็ย่อมเสี่ยงต่อความผิดพลาดสูงและผลการดำเนินงานก็จะเป็นประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการพัฒนาการบริหารจัดการให้มีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนระบบข้อมูลสารสนเทศและเครือข่ายสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและสามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารถึงกันได้ทุกระดับปรับปรุงกระบวนการบริหารการประชาสัมพันธ์ทุกระดับ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธี "การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน" สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรา 50 กำหนดให้สถานศึกษาได้ร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนให้บุคลากรที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษารวมทั้งผู้ปกครองผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาบุคคลหรือหน่วยงานนอกสถานที่ดังกล่าว รับรองการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีภาระต้องปฏิบัติทั้งงานการสอนงานนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยส่งผลให้การศึกษามุ่งบรรลุเป้าหมายมีประสิทธิภาพและการบริหารจัดการดังกล่าวจะมีคุณภาพประสิทธิภาพได้ต้องเป็นการบริหารโดยมีข้อมูลสารสนเทศเป็นองค์ประกอบการดำเนินการของสถานศึกษาจึงต้องมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงเพราะข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารช่วยวางแผนการตัดสินใจและดำเนินงาน ดังนั้นการบริหารมีอาชีพผู้บริหารจำเป็นต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศซึ่งในปัจจุบันระบบสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษามากและหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีพร้อมในการใช้งานได้ทันทีสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิหรือแหล่งข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาที่สำคัญของหน่วยงานหนึ่งที่ต้องนำข้อมูลไปใช้วางแผนบริหารงาน การปฏิบัติงานการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุก ๆ ด้านแหล่งข้อมูลดังกล่าว ถ้าไม่ได้จัดเก็บให้เป็นระบบย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพของข้อมูลสารสนเทศถ้าข้อมูลขาดประสิทธิภาพย่อมมีผลกระทบกับการบริหารงานที่ทำให้ได้ข้อมูลไม่ถูกต้องไม่ทันกับเหตุการณ์และไม่เพียงพอต่อการใช้งานจะส่งผลให้การบริหารการปฏิบัติงานของหน่วยงานเหล่านี้ลดประสิทธิภาพไปด้วย

ระบบสารสนเทศ

การตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในหรือภายนอกโรงเรียนและการกำหนดให้ดำเนินการหากตัดสินใจผิดพลาดผลเสียก็จะเกิดขึ้นกับโรงเรียนบุคลากรผู้เรียนและผู้บริหารในบางโอกาสการตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหารต้องทำการตัดสินใจระยะเวลาอันสั้นหรือเร่งด่วนการตัดสินใจดังกล่าวถูกต้องรวดเร็วแม่นยำสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะช่วยให้ผู้นำหรือผู้บริหารตัดสินใจคือข้อมูล (Data) และสารสนเทศนั่นเอง

1. ความหมายระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศไว้ว่า หมายถึง ระบบที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่ายฐาน ข้อมูลผู้พัฒนาระบบ ผู้ใช้ระบบ พนักงานที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญ

ในทุกสาขาวิชาทุกองค์ประกอบนี้ทำงานร่วมกันเพื่อกำหนดรวบรวมจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลเพื่อสร้างสารสนเทศและส่งผลลัพธ์หรือสารสนเทศที่ได้ให้ผู้ใช้เพื่อช่วยสนับสนุนการทำงานการตัดสินใจการวางแผนการบริหารการควบคุมการวิเคราะห์และติดตามผลการดำเนินงานขององค์กร (สุชาติภักธีรนนท์, 2551) การกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศบูรณาการสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิมการใช้วิจารณ์ญาณในการประเมินสารสนเทศและนำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและหลักการสำคัญของระบบสารสนเทศก็คือ การเข้าถึงเซิร์ฟเวอร์ปัญญา (Intelligent Access) และการเข้าถึงกายภาพ (Physical Access) การเข้าถึงเซิร์ฟเวอร์ปัญญาคือการใช้ความสามารถเชิงความคิดและกระบวนการทางสมองเพื่อจัดการกับสารสนเทศ เช่น การเลือกสารสนเทศการเรียกใช้สารสนเทศการวิเคราะห์สารสนเทศและการประเมินสารสนเทศส่วนการเข้าถึงสารสนเทศทางกายภาพคือการใช้ความสามารถเพื่อเข้าถึงในสื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์คอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตโทรทัศน์ (วรรัตน์ อภินันท์กุลตร., 2551) ระบบสารสนเทศต่าง ๆ รวมทั้งระบบคอมพิวเตอร์ประกอบด้วย 3 ส่วนคือข้อมูลนำเข้า (Inputs) การบวนการ (Process) และข้อมูลนำออก (Outputs) แต่สำหรับระบบสารสนเทศที่สำคัญกว่านั้นซึ่งประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ข้อมูลนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) แฟ้มข้อมูล (Data files) ข้อมูลนำออก (Outputs) บุคคล (Personne) อุปกรณ์ (Hardware) ข้อมูล (Data) หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นตัวเลขสัญลักษณ์และตัวหนังสือแทนปริมาณหรือการกระทำต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์อีกความหมายหนึ่งคือข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์แล้วอยู่ในรูปแบบที่มีความหมายสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ (สารสนเทศ) Information (อำนาจเดชชัยศรี และ, 2551)

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศไว้ว่า คือการบริหารสารสนเทศเป็นบริการหนึ่งในบริการแนะแนวที่เป็นกระบวนการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ข่าวสารในทิศทางการศึกษาอาชีพส่วนตัวและสังคมและความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการตัดสินใจในการเลือกแนวทางในการศึกษาการศึกษาต่อประกอบอาชีพและการปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

2. องค์ประกอบและโครงสร้างของระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศเป็นระบบสนับสนุนการบริหารงานการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคคลไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคลระดับกลุ่มหรือระดับองค์กรไม่ใช่มีเพียงเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้นยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของระบบอีกรวมทั้ง 5 องค์ประกอบ (กลุ่มพัฒนาวิชาการ, 2559) ซึ่งจะขาดไม่ได้รูปแสดงองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ คือฮาร์ดแวร์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์หรือชุดคำสั่งบุคลากรและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1) ฮาร์ดแวร์ (Hard Ware) เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบสารสนเทศหมายถึงเครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์รวมทั้งอุปกรณ์สื่อสารสำหรับเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เข้าเป็นเครือข่ายเช่นเครื่องพิมพ์

2) ซอฟต์แวร์ (Soft Ware) หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบสำคัญประการที่สองคือลำดับขั้นตอนคำสั่งที่จะสร้างงานให้ฮาร์ดแวร์ทำงานเพื่อประมวลผลข้อมูลให้ได้ผลลัพธ์ตามความต้องการของการใช้งานในปัจจุบันซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติงาน ซอฟต์แวร์ควบคุมระบบ ซอฟต์แวร์สำเร็จ และซอฟต์แวร์ประยุกต์สำหรับงานต่าง ๆ

3) ข้อมูลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการที่หนึ่งของระบบสารสนเทศอาจจะเป็นตัวชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของระบบได้เนื่องจากจะต้องมีการเก็บข้อมูลจากแหล่งกำเนิดข้อมูลจะต้องมีความถูกต้องมีการกลั่นกรองและตรวจสอบแล้ว

4) บุคลากรในระดับผู้ใช้ผู้บริหารผู้พัฒนาระบบนักวิเคราะห์ระบบและนักเขียนโปรแกรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในความสำเร็จของระบบสารสนเทศบุคลากรมีความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์มากเท่าใดโอกาสที่จะใช้ระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ได้เต็มศักยภาพและคุ้มค่ายิ่งมากขึ้นเท่านั้นโดยเฉพาะระบบสารสนเทศในระดับบุคคลซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์มีขีดความต้องการสำหรับระบบสารสนเทศในระดับกลุ่มและองค์การที่ความซับซ้อนมากอาจจะต้องใช้บุคลากรในสาขาคอมพิวเตอร์โดยตรงมาพัฒนาและดูแลระบบงาน

5) ขั้นตอนการปฏิบัติการที่ชัดเจนของผู้ใช้หรือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่งเมื่อได้พัฒนาระบบงานแล้วจำเป็นต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนในขณะที่ใช้งานก็จำเป็นต้องคำนึงถึงขั้นตอนการปฏิบัติของคนและความสัมพันธ์กับเครื่องในกรณีปกติและกรณีฉุกเฉินเช่นขั้นตอนการบันทึกข้อมูลขั้นตอนการประมวลผลขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเครื่องมือชำรุดหรือข้อมูลสูญหายและขั้นตอนการทำสำเนาข้อมูลสำรองเพื่อความปลอดภัยเป็นต้นสิ่งเหล่านี้ต้องมีการซักซ้อมเตรียมการและการเตรียมเอกสารคู่มือการใช้งานให้ชัดเจน

กล่าวโดยสรุประบบสารสนเทศหมายถึงสิ่งที่ได้จากการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาประมวลผลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ข้อมูลที่ผ่านมาจากการเลือกสรรเหมาะสมกับการใช้งานและอยู่ในรูปแบบที่ใช้ได้ระบบสารสนเทศที่ดีต้องมาจากข้อมูลที่จัดการเก็บข้อมูลและสารสนเทศจะต้องมีการควบคุมดูแลเป็นอย่างดีเช่นควรมีการกำหนดวางตัวบุคลากรว่าผู้ใดข้างเป็นผู้มีสิทธิใช้ข้อมูลได้ ข้อมูลที่เป็นความลับจะต้องมีขั้นตอนการควบคุมกำหนดสิทธิในการกระทำกับข้อมูลว่าจะกระทำได้โดยใครข้อมูลที่เก็บไว้แล้วต้องไม่เกิดการสูญหายหรือถูกทำลายโดยไม่ได้ตั้งใจ

การบริหาร

การบริหารพัฒนาการมาจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงคนในยุคก่อนประวัติศาสตร์ได้บริหารงานโดยทำหน้าที่ทางการบริหารที่เหมือนในยุคปัจจุบันคือการวางแผนการจตุการการจูงใจและการควบคุมเป็นพัน ๆ ปีหลักฐานที่ชัดเจนได้แก่การก่อสร้างพีระมิดในอียิปต์ เช่น การก่อสร้างคือต้องต้องใช้คนจำนวนนับหมื่นแสนและต้องใช้เวลาก่อสร้าง 20 ปีจึงสำเร็จการก่อสร้างกำแพงเมืองจีนที่ต้องใช้จำนวนคนเป็นแสนๆคนเช่นกันการก่อสร้างวัดถ้ำคูหาสวรรค์ทั้งสองอย่างทำให้เราเข้าใจว่าแนวคิดทางการบริหารพัฒนาการมาเป็นเวลาพัน ๆ ปี

1. ความหมายการบริหาร

การบริหาร (Administration) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะชี้ให้เห็นความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ การบริหารเป็นมรรคที่สำคัญจะนำไปสู่ความก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การซึ่งมีการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การ

วินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร และความเจริญเติบโตของการบริหาร ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือองค์การโดยอ้อมเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ (Simon, 1976) การบริหารหมายถึง การบริหาร (Administration) เป็นการจัดการ (Management) อย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและทำให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูรธรรมจิตโต), 2549)

กล่าวโดยสรุป การบริหาร หมายถึง การพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัย ความรู้ความสามารถโดยกระบวนการของการวางแผนการจัดองค์การและสั่งการควบคุมกำกับความพยายาม ของสมาชิกขององค์การและใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารเป็นหลักและวิธีการหรือกระบวนการบริหารการศึกษา (Process of Educational Administration) และในแต่ละระดับหัวหน้าหน่วยงานได้กำหนดหลักการทั่วไปของการบริหารไว้ซึ่งเรียกว่า "A general approach to Administration" ต่อมาได้มีกระบวนการบริหารอย่างกว้างขวางและถือว่าเป็น กระบวนการบริหารแม่บททั่วไปได้นำมาใช้เป็นกระบวนการศึกษาด้วยซึ่งกระบวนการบริหารประกอบด้วย "POSDCORB" (Simon, 1976) ดังนี้

1) การวางแผน (Planning) คือการวางแผนโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติ ตามลำดับพร้อมแนวทางปฏิบัติระดับวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานลงมือปฏิบัติการ

2) การจัดรูปแบบ (Organizing) คือการจัดรูปแบบโครงสร้างหรือเค้าโครงสร้างการบริหารโดย กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้มีความชัดเจนพร้อมกำหนด ลักษณะและวิธีการประสานงานสัมพันธ์ตามลำดับขั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันลงไป

3) การจัดวางตัวบุคคล (Staffing) คือการบริหารบุคคลในหน่วยงานตั้งแต่การแสวงหาการบรรจุ แต่งตั้งการฝึกอบรมและพัฒนาการบำรุงขวัญการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งการพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการบำรุงรักษาสภาพการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป

4) การวินิจฉัยสั่งการ (Directing) คือการวินิจฉัยสั่งการหลังได้รับการวิเคราะห์พิจารณาโดย รอบคอบแล้วรวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารเป็นผู้นำหรือ ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

5) การประสานงาน (Co-ordination) คือการประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์หน่วยงานย่อยหรือ ตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เข้ากันได้เพื่อให้งานเดินและประสิทธิภาพไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้ง ทำให้ทุกฝ่ายประสานงานกลมเกลียวกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

6) การเสนอรายงาน (Reapportion) คือการเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่าง ๆ ทราบ ความเคลื่อนไหวความเป็นไปอย่างเป็นระยะ ๆ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทราบความก้าวหน้า ของงานของตนอยู่เสมอการเสนอรายงานต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานมีการวินิจฉัยการประเมินและมีการ ตรวจสอบเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงให้ทันทีหรือปรับปรุงในอนาคต

7) การจัดงบประมาณ (Budgeting) คือการจัดทำงบประมาณการเงินการวางแผนโครงการในการ ใช้จ่ายเงินการบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้เงินหรือการตรวจสอบบัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม

การบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) และกล่าวว่าหน้าที่ของผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณาของผู้บริหารให้สำเร็จมี 5 ประการ (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูรธรรมจิตต์), 2549) ตามคำย่อภาษาอังกฤษว่า "POSDC" ดังนี้คือ

1) P คือ Panning หมายถึง การวางแผนเป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคตของผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร

2) O คือ Organizing หมายถึง การจัดองค์กรเป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กรมีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ

3) S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากรเป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

4) D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการเป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ

5) C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแลเป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

กล่าวโดยสรุป การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เพราะเป็นเครื่องมืออันสำคัญในอันที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพ หรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กร

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

การบริหารระบบสารสนเทศต้องมีองค์ประกอบในการพัฒนาระบบสารสนเทศจะต้องสอดคล้องกับการบริหารงานของสถานศึกษาและต้องมีคุณภาพคือมีความถูกต้องครบถ้วนตรงตามความต้องการใช้งานมีความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งานผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศและใช้สารสนเทศเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจการวางแผนและการดำเนินงานจะต้องเข้าใจง่ายสะดวกงานสารสนเทศเป็นงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพและระบบสารสนเทศมีคุณค่า (Evaluation Value of Information) สามารถวิเคราะห์ได้จากประเด็นต่างๆ ดังนี้ (ชญาภรณ์ กุลนิตติ, 2553)

1. มีความสะดวกในการเข้าใช้ (easy to access) ความสะดวกในการเข้าใช้สารสนเทศ ได้แก่ อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศที่เข้าใช้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ เพียงแต่ผู้ใช้ต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์และเข้าถึงแหล่งความรู้ที่ถูกต้อง

2. เป็นแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ (reliable of sources) เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าแหล่งบุคคลและอินเทอร์เน็ต เนื่องจากมีวิธีการคัดเลือก จัดหา จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบและมุ่งเน้นให้บริการสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทำให้ผู้ใช้ประหยัดเวลาในการค้นหาสารสนเทศ

3. การพิจารณาความน่าเชื่อถือในตัวทรัพยากร (reliable of resources) ผู้เรียนจะต้องพิจารณาจากชื่อเสียง ประสบการณ์หรือคุณวุฒิของผู้แต่ง สำนักพิมพ์ หรือผู้ผลิตทรัพยากรสารสนเทศด้วย เช่น หนังสือ

อ้างอิงจะมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหนังสือทั่วไป เพราะเขียนและรวบรวมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา และยังมีความสะดวกในการใช้งาน (easy to use) ทรัพยากรประเภทตีพิมพ์จะสามารถนำมาใช้งานได้ง่ายกว่าทรัพยากรประเภทไม่ตีพิมพ์ หรือทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ เพราะสามารถใช้งานได้ทันที ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การแสดงผลเหมือนกับทรัพยากรประเภทไม่ตีพิมพ์หรือทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งมีความทันสมัย

ทั้งนี้คุณค่าสารสนเทศมีประโยชน์ช่วยให้การค้นคว้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลภายในเวลาที่รวดเร็ว ทันต่อเวลา เพื่อฝึกฝนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง การพัฒนาระบบสารสนเทศโรงเรียนเริ่มต้นตั้งแต่การปฏิรูปความคิดของผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้เกิดเอกภาพทางความคิดที่จะพัฒนาร่วมกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ข้อมูลสารสนเทศมีความจำเป็นและสอดคล้องกับกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษามาตรฐานการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาระบบสารสนเทศมีความจำเป็นต้องแสดงข้อมูลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน การจัดการระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นขั้นตอนระบบสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทั้งหมดโดยมีตัวอย่างรายงานของระบบสารสนเทศเช่นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนผลงานและการแสดงออกของผู้เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

- 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนได้แก่ข้อมูลของผู้เรียนเช่นด้านร่างกายสุขภาพสุขนิสัย
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้แก่ความรู้และทักษะพื้นฐาน
- 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้แก่ความสามารถในการแสวงหาความรู้และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนและความสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันหรืองานอาชีพและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการมีจิตสำนึกและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยศิลปวัฒนธรรมไทยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหารระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นระบบสารสนเทศที่ต้องมีการประมวลผลรวมมีการเปรียบเทียบข้อมูลอย่างถูกต้องและทันสมัย

4. ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน การรายงานผลงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานโรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของสังคมให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนและสังคมการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจะเป็นเครื่องช่วยให้โรงเรียนและชุมชนเข้าใจซึ่งกันและกันอันจะเป็นแนวทางให้เกิดการสนับสนุนร่วมมือต่อไป

สรุปและข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยวิวัฒนาการและศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ซึ่งมีอยู่จึงได้แพร่กระจายอย่างรวดเร็วความได้เปรียบของแต่ละประเทศจึงขึ้นอยู่กับความสามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ที่พัฒนาคนให้มีศักยภาพและคุณภาพสูงที่จะแสวงหาและใช้ประโยชน์จากการความรู้ จึงเป็นบทบาทและหน้าที่ของการศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงจำเป็นอย่างยิ่งโดย จะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคน ที่รู้จักคิดวิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมีจริยธรรมคุณธรรมรู้จักพึ่งพาตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุขตามบทบัญญัติแห่งราชอาณาจักรไทยระบบสารสนเทศจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นการจัดทำ ระบบสารสนเทศ เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการรายงานข้อมูลสารสนเทศประกอบระยะเวลาการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและที่สำคัญข้อมูลสารสนเทศนั้นจะต้องตรงกับปัญหาหรือความต้องการของผู้ใช้ มีความถูกต้องแม่นยำครบถ้วนกะทัดรัดและทันต่อเวลาใช้งานและรายงานผลงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงาน ของโรงเรียนการติดต่อชักนำและการอธิบายผลงานด้วยข่าวสารความรู้ความสามารถในการดำเนินการโรงเรียน ไปสู่กลุ่มเป้าหมายให้รับรู้เรื่องการบริหารเพื่อการปรับปรุงโรงเรียนหรือสถาบันให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลุ่มพัฒนาวิชาการ. (2559). เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชพระนคร,
ชญาภรณ์ กุลนิตติ. (2553). สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- บุญญลักษณ์ตำนานจิตร์. (2553). การจัดการสารสนเทศในองค์กร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวน
ดุสิต.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2549). พุทธวิธีในการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วรรัตน์อภิรักษ์กุลดร. (2551). แนวคิดและทฤษฎีนำสู่ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่1
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติา กิระนันท์. (2551). เทคโนโลยีสถิติ : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนาจ เดชชัยศรีและคณะ. (2551). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ ม.1 กลุ่มสาระการ
เรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช,
- Simon. (1976). Herberds A. Administrative Behavior. r3rd. New York : The Free.